MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ján Budaj
minister životného prostredia
Slovenskej republiky

Bratislava, 30.máj 2022
č. sp.: 744/2022-1.1
číslo: 24582/2022

Podľa § 61 v spojení s § 59 ods. 1 a 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, na návrh Osobitnej komisie ministra životného prostredia Slovenskej republiky pre konanie vo veciach rozkladov vo veci posudzovania vplyvov na životné prostredie a na základe rozkladov podaných občianskym združením Inštitút pre skúmanie verejného záujmu, so sídlom Dunajská 7114/15 81108 Bratislava, IČO: 52099997 dňa 19. 03. 2020 a občianskym združením Združenie domových samospráv, so sídlom Rovniankova 14, Bratislava, IČO: 31820174 zo dňa 02. 03. 2020

zrušujem

záverečné stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie

č. 266/2020-1.7/ss, 8231/2020 zo dňa 11. 02. 2020

vydané v súlade s § 37 zákona č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodlo podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vo veci **„Rozšírenie hraníc odkaliska Hodruša – Hámre, využitie kapacity odkaliska“** predloženej navrhovateľom **Slovenská banská, spol. s. r. o., Hodruša-Hámre č. 388, 966 61 Hodruša-Hámre, IČO: 31581447,** že súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti za predpokladu splnenia podmienok uvedených v bode VI.3. tohto záverečného stanoviska

a

vec vraciam Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky,

odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie

na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie:

Navrhovateľ doručil dňa 24. 03. 2017 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej ako „ministerstvo“) podľa § 18 ods. 2 písm. d) a podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení (ďalej ako „zákon č. 24/2006 Z. z.“) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti „Rozšírenie hraníc odkaliska Hodruša-Hámre, využitie kapacity odkaliska“ (ďalej ako „zmena navrhovanej činnosti“) na posúdenie realizácie zmeny navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Zmena navrhovanej činnosti spočíva v navýšení kapacity existujúceho odkaliska na ukladanie odpadov z ťažobných činností. Navrhovaná činnosť sa týka zväčšenia plochy odkaliska navýšením hrádze nad súčasne povolenú nadmorskú výšku (354,60 m n.m.), postupným ukladaním hrubej frakcie rmutu na hrádzu až na úroveň 363,00 m n.m., čo predstavuje zvýšenie kapacity o 186 000 m3. Odpady pochádzajú z flotačnej úpravne polymetalických rúd dobývaných v bani Rozália, ktorá sa nachádza na území obce Hodruša Hámre. Navýšenie hrádze zvýši úroveň hladiny vody v odkalisku nad úroveň súčasného zberného rigolu. Súčasťou navrhovanej činnosti je tiež rozšírenie potrubia zberného rigolu, ktorý slúži na zber zrážkovej vody z okolitých pozemkov, ktoré by inak odtiekli do odkaliska. Na stabilizáciu hrádzového telesa bude vybudovaný gabiónový gravitačný múr. Súčasťou navrhovanej činnosti bude tiež obnova odberného miesta a doplnenie meracích zariadení.

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. zaradená do kapitoly č. 9. *Infraštruktúra*, položka č. 1. *Odkaliská, úložiská popolčeka a odvaly hlušiny* s kapacitou od 50 000 m3 do 250 000 m3 časť B (zisťovacie konanie), od 250 000 m3 časť A (povinné hodnotenie). Navrhovaná činnosť predstavuje zvýšenie kapacity o 186 000 m3.

Ministerstvo rozhodnutím č. 4490/2017-1.7/jm zo dňa 26. 05. 2017 rozhodlo, že zmena navrhovanej činnosti „*Rozšírenie hraníc odkaliska Hodruša-Hámre, využitie kapacity odkaliska“* sa bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Navrhovateľ podal listom č. ATB/VN/42/2017 zo dňa 22. 06. 2017 rozklad proti rozhodnutiu ministerstva č. 4490/2017-1.7/jm zo dňa 26. 05. 2017. Osobitná komisia ministra životného prostredia pre konanie vo veci rozkladov rozhodnutím č. 6914/2017-9.2 (29/2017-rozkl.) zrušila rozhodnutie ministerstva č. 4490/2017-1.7/jm zo dňa 26. 05. 2017 a vrátila vec prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Ministerstvo po novom prejednaní rozhodnutím č. 1420/2018-1.7/22670/2018 zo dňa 12. 04. 2018 rozhodlo, že sa zmena navrhovanej činnosti *„Rozšírenie hraníc odkaliska Hodruša-Hámre, využitie kapacity odkaliska“* bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Ministerstvo listom č. 1420/2018-1.7/gn zo dňa 29. 05. 2018 zvolalo prerokovanie návrhu rozsahu hodnotenia predmetnej činnosti na deň 08. 06. 2018 o 10.00 hod. v budove ministerstva.

Ministerstvo ako príslušný orgán určilo rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti č. 1420/2018-1.7/ss-32801/2018 zo dňa 08. 06. 2018 (ďalej ako „rozsah hodnotenia“) podľa § 30 zákona č. 24/2006 Z. z. na základe odborného posúdenia predloženého zámeru, odborného posúdenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk orgánov, dotknutej obce, dotknutej verejnosti a na základe prerokovania s navrhovateľom.

Správu o hodnotení navrhovanej činnosti doručil navrhovateľ príslušnému orgánu dňa 11. 07. 2018 podľa § 31 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z., pričom následne ju ministerstvo rozoslalo listom č. 1420/2018-1.7/ss 39503/2018 zo dňa 20. 07. 2018 podľa § 33 ods. 1

zákona č. 24/2006 Z. z. na zaujatie stanoviska dotknutým stranám. Zároveň oznámilo, že ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej ako „správny poriadok“) a ako príslušný orgán § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona oznámilo, že podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku, sa dňom doručenia správy o hodnotení navrhovanej činnosti začalo konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Ministerstvo súčasne podľa § 33 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. zverejnilo dňa 17. 07. 2018 správu o hodnotení činnosti aj na webovom sídle ministerstva, na adrese:

https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rozsirenie-hranic-odkaliska-hodrusa-hamre-vyuzitie-kapacity-odkaliska

Dotknutá obec zverejnila informáciu o vypracovaní správy o hodnotení navrhovanej činnosti a všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie na svojej elektronickej úradnej tabuli v lehote od 30. 07. 2018 do 29. 08. 2018.

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti sa uskutočnilo dňa 15. 08. 2018 o 16.00 hod. v zasadačke Športového domu Hodruša - Hámre. Z verejného prerokovania bol vypracovaný záznam, ktorý bol spolu s prezenčnou listinou doručený na ministerstvo listom č. OCÚHH-S2018/00073-6 zo dňa 16. 08. 2018.

K správe o hodnotení bolo na ministerstvo doručených 12 stanovísk.

Ministerstvo listom č. 443/2019-1.7/ss-32947/2019 zo dňa 19. 06. 2019 informovalo navrhovateľa o určení spracovateľa odborného posudku k navrhovanej činnosti – RNDr. Iveta Mociková, Csc., zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 32/95/OPV.

Dňa 19. 08. 2019 navrhovateľ doručil na ministerstvo odborný posudok k navrhovanej činnosti vypracovaný podľa § 36 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z.

Ministerstvo listom č. 443/2019-1.7/ss-61151/2019 zo dňa 18. 11. 2019 v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku zaslalo účastníkom konania oznámenie, že zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie záverečného stanoviska a že majú právo sa s podkladmi na vydanie záverečného stanoviska oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním záverečného stanoviska, prípadne navrhnúť ich doplnenie do 5 dní od doručenia tohto oznámenia.

Ministerstvo opätovne listom č. 2473/2020-1.7/ac, 6809/2020 zo dňa 04. 02. 2020 v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku zaslalo účastníkom konania oznámenie, že zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie záverečného stanoviska a že majú právo sa s podkladmi na vydanie záverečného stanoviska oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním záverečného stanoviska, prípadne navrhnúť ich doplnenie do 7 pracovných dní od doručenia tohto oznámenia.

Záverečné stanovisko č. 266/2020-1.7/ss-8231/2020 vydalo ministerstvo dňa 11.02.2020 (ďalej ako „záverečné stanovisko“). Ministerstvo súhlasilo s realizáciou navrhovanej činnosti za predpokladu splnenia podmienok uvedených v kapitole VI. „Rozhodnutie vo veci“, bod 3. „Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojená s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny“ záverečného stanoviska. Ministerstvo v záverečnom

stanovisku uviedlo, že relevantné pripomienky a požiadavky uvádzané v petícii akceptovalo a zapracovalo ich do časti VI/3. záverečného stanoviska.

Záverečné stanovisko bolo zverejnené na webovom sídle ministerstva dňa 26. 02. 2020:

https://www.enviroportal.sk/eia/dokument/304292?uid=b3a2d2cb5b52237d6c59cd0fcdc426adcab68b4c

Voči záverečnému stanovisku boli v zákonnej lehote podané rozklady od nasledujúcich subjektov:

1. Inštitút pre skúmanie verejného záujmu, so sídlom Dunajská 7114/15 81108 Bratislava, IČO: 52099997 dňa 19. 03. 2020 (ďalej aj ako „podávateľ rozkladu č. 1)
2. Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava, dňa 02. 03. 2020 (ďalej aj ako „podávateľ rozkladu č. 2“);

Podávateľ rozkladu č. 1 v rámci podaného rozkladu uvádza nasledovné:

1. Namieta posúdenie stability hrádze odkaliska. Požaduje komplexné, podrobné preskúmanie a doloženie vstupných dát pre vypracovanie geotechnickej analýzy a následné vypracovanie nového geotechnického modelu odkaliska a štúdie posudzujúcej stabilitu hrádze odkaliska, a to na základe nových podrobných a riadne preverených vstupných dát. Požaduje aj zavedenie povinnosti viesť pravidelný nezávislý a transparentný monitoring stability hrádze.

2. Namieta chýbajúcu chemickú analýzu flotačných kalov. Poukazuje na zavádzajúce informácie o obsahu ťažkých kovov v rmute a deponovanom kale. Požaduje vykonať komplexnú chemickú analýzu deponovaných flotačných kalov a ich klasifikáciu vzhľadom na platné smernice EU o banských odpadoch a technických normách. Požaduje aj pravidelný monitoring chemického zloženia kalu a výluhu.

3. Namieta tvorbu finančnej zábezpeky na monitoring a rekultiváciu odkaliska po jeho uzatvorení. Uvádza rozpor v údajoch a faktoch ohľadom životnosti odkaliska. Ďalej rozporuje tvorbu finančnej rezervy a poukazuje na jej nedostatočnosť avšak nutnosť jej vytvárania pre monitoring a rekultiváciu odkaliska, s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia a prírody. Požaduje reklasifikáciu odkaliska podľa zákona č. 514/2008 Z. z. nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu“) do kategórie A, nakoľko je podľa podávateľa rozkladu splnená podmienka vyplývajúca z ustanovení § 4 ods. 12 zákona o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu.

4. Namieta zvýšenie hrádze odkaliska a výpočet objemu odkaliska. Poukazuje na významné navýšenie objemu odkaliska a rozporuje údaje o objeme uvedené v dokumente. Požaduje odstrániť pochybnosti o navýšení hrádze odkaliska a transparentný výpočet objemu.

Podávateľ rozkladu č. 2 v rámci podaného rozkladu namieta porušenie Aarhuského dohovoru a to z nasledovných dôvodov:

- „*Upretie práva na informácie o životnom prostredí a práva ovplyvniť projekt*“, pričom namieta, že mu ministerstvo uprelo právo na informácie o navrhovanej činnosti a predmetnom konaní.

- Odopretie práva na konzultáciu, „*hoci na ňu máme zo zákona právo v ktoromkoľvek okamihu procesu EIA a tým postupoval v rozpore s §3 ods.2 Správneho poriadku v súbehu s porušením §63 zákona EIA; porušenie princípu legitímnych očakávaní ako aj zásady dobrej správy vecí verejných je zrejmé; tak ako je zrejmé aj nedodržanie smerníc EÚ upravujúcich proces EIA.“*

Ministerstvo listom č. 266/2020-1.7/ss-16515/2020 zo dňa 01. 04. 2020 a listom č. 266/2020-1.7/ss-16511/2020 zo dňa 01. 04. 2020 upovedomilo podľa § 56 správneho poriadku ostatných účastníkov konania o obsahu podaných rozkladov a vyzvalo ich, aby sa k nim vyjadrili.

K predloženým rozkladom sa vyjadril navrhovateľ listom zo dňa 23. 04. 2020, v ktorom sa vyjadruje k jednotlivým bodom podaných rozkladov a žiada ich zamietnuť.

Ministerstvo napadnuté záverečné stanovisko, predložené rozklady a vyjadrenia k rozkladom ako aj príslušný spisový materiál predložilo v zmysle § 57 ods. 2 a § 61 správneho poriadku ministrovi životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej ako „odvolací orgán") listom č. 266/2020-1.7/ss 36514/2020 zo dňa 24. júla 2020 na rozhodnutie o odvolaní, o čom účastníkov konania upovedomilo listom č. 266/2020-1.7/ss 36900/2020 zo dňa 28. júla 2020.

Odvolací orgán po preskúmaní podaných rozkladov zistil, že spĺňajú podmienky podľa správneho poriadku na začatie konania o rozkladoch a boli podané včas a oprávnenými osobami.

Listom č. 10611/2020 -1.1 53957/2020 zo dňa 22.10. 2020odvolací orgán požiadal Štátny geologický ústav Dionýza Štúra Bratislava, so sídlom Mlynská dolina, 81704 Bratislava ďalej ako „ŠGÚDŠ“) o stanovisko k podaným rozkladom a k prejednaniu veci na zasadnutí Osobitnej komisie ministra životného prostredia Slovenskej republiky pre konanie vo veciach rozkladov vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie.

ŠGUDŠ zaslal svoje stanovisko listom č. 3429/20-01 zo 13. 11. 2022, v ktorom okrem iného uvádza nasledovné:

„V zmysle zákona č. 514/2008 o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov je potrebné aj pri zmene úložiska uvádzať" v primeranom rozsahu opis vlastností ťažobného odpadu, ktorý má obsahovať" okrem iného aj „Opis očakávaných fyzikálnych a chemických vlastností ťažobného odpadu, ktorý má byt' krátkodobo alebo dlhodobo ukladaný na úložisko, najmä údaje o jeho stabilite za miestnych atmosférických meteorologických podmienok na zemskom povrchu, berúc do úvahy druh ťaženého nerastu a povahu nadložných a podložných hornín a hlušiny, ktoré sa premiestňujú a ukladajú na úložisko počas banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom. ". Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že, ak navrhovateľ" neuviedol v podkladoch potrebné údaje, tak by mali byt' doplnené. V zmysle zákona č. 514/2008 o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a uvedené informácie sú potrebné aj pre odborné posúdenie potenciálneho vplyvu odkaliska na životné prostredie. V poskytnutých podkladoch boli síce uvedené chemické analýzy vody za rok 2017 realizované navrhovateľom, avšak absentovalo súhrnné komplexné vyhodnotenie monitorovania vôd a flotačného kalu.

K samotnej zmene navrhovanej činnosti z hľadiska súčasných poznatkov o geologických a hlavne hydrogeologických pomeroch záujmovej lokality možno uviesť", že po jej realizácii nie je dôvod očakávať" zásadné ovplyvnenie súčasného stavu horninového prostredia, ani charakteru prúdenia podzemných vôd v ňom. Z hľadiska celkového vplyvu na hydrosféru možno považovať" za potenciálne riziko najmä možnosť" ovplyvnenia kvality vody Hodrušského potoka odpadovou vodou z odkaliska.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra realizuje v širšej oblasti Banskej Štiavnice - Hodruše monitorovanie vplyvov banskej činnosti na životné prostredie, v rámci ktorej získal aj informácie o kvalite vody odkaliska a jej vplyve na Hodrušský potok. Výsledky monitoringu kvality vody odtekajúcej z odkaliska, realizovaného s frekvenciou 1 - 2x ročne ukázali, že zistené obsahy potenciálne rizikových prvkov (Zn, Pb, Cu, Cd, As) sú nižšie ako limitné

hodnoty pre vypúšťané odpadové vody zo spracovania rúd, v zmysle nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. Zároveň sú nižšie (s výnimkou jednorazového prekročenia ID v roku 2016) ako indikačné kritériá pre podzemné vody v zmysle metodického pokynu MŽP SR č. 1/2015-7 z 28. januára 2015 na vypracovanie analýzy rizika znečisteného územia.

Z hľadiska vplyvu na kvalitu vody Hodrušského potoka sa týmto monitoringom zistil pozorovateľný nárast obsahu síranov, mangánu a zinku vplyvom prítoku vody odkaliska. Ich zistené priemerné obsahy sú však nižšie ako limitné hodnoty požiadaviek na kvalitu povrchovej vody, v zmysle nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.“

Listom č. 4050/2021-1.1, 1058/2021 zo dňa 21. 01. 2021 odvolací orgán v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku zaslal účastníkom konania oznámenie, že zhromaždil rozhodujúce podklady na rozhodnutie a že majú právo sa s podkladmi oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie do 10 pracovných dní od doručenia tohto oznámenia.

K uvedeným podkladom sa vyjadril Okresný úrad Banská Bystrica, a to listom č. OU-BB-OSZP1-2021/003496-004 zo dňa 02. 02. 2021, v ktorom uvádza nasledovné: *„Na základe podkladov poskytnutých ŠOP SR, Správou CHKO Štiavnické vrchy v stanovisku č. CHKO ŠV/31-001/2021 zo dňa 18.1.2021: Pri súčasnej výške hrádze 355 m n. m.: aktuálna (súčasná) plocha odkaliska je 55 999m2, aktuálna (súčasná) voľná kapacita je ešte 83 535 m3.*

Pri navýšení hrádze na výšku 363 m n. m., teda o 8 metrov bude: plocha odkaliska 77 037 m2, voľná kapacita odkaliska 616 522 m3 a nie uvádzaných 186 000 m3 (rozdiel + 430 522 m3).

Následne je nesprávny aj výpočet týkajúci sa záberu lesných biotopov. Celková plocha záberu bude 21 038 m2, ale z nej je potrebné ešte odrátať plochu ciest okolo odkaliska, na ktorých sa nevyskytuje žiadny biotop. K záberu biotopov však treba prirátať aj budúce cesty a obslužné komunikácie.

Je potrebné splnenie požiadaviek rozsahu hodnotenia, k splneniu požiadavky „2.2.2. Vyhodnotiť vplyv odkaliska s ohľadom na krajinársky charakter daného územia a lokalitám európskeho významu“ nie je možné sa vyjadriť, keďže vyhodnotenie nebolo doručené. Podobne sa nie je možné vyjadriť k splneniu požiadavky „2.2.6. Navrhnúť spôsob monitorovania jednotlivých zložiek životného prostredia“ (ZS ju „presúva“ na povoľovací orgán vrátane „rozsahu a lehoty sledovania a vyhodnocovania vplyvov“, ktoré neboli uvedené v správe o hodnotení ani v záverečnom stanovisku).

Vzhľadom na vyššie uvedené nezrovnalosti v charakteristike činnosti (kapacita odkaliska bude vyššia cca o 330 %), je ju potrebné podľa názoru okresného úradu v sídle kraja znova posúdiť na základe jeho skutočných parametrov.“

Ďalej zaslal stanovisko účastník konania, pán Oliver Beťko, listom zo dňa 09. 02. 2021, v ktorom chce *„reagovať na preskúmanie nových podkladov a rozhodnutia, vedením pod č. sp. 4050/2021-1.1. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra z listu č. 3429/20-01 zo dňa: 13.11.2020, konštatuje z hľadiska vplyvu na kvalitu vody Hodrušskom potoku sa monitoringom zistilo pozorovateľný nárast obsahu jednotlivých chemických látok vplyvom prítoku vody z odkaliska. Nakoľko bolo preukázané, že jednotlivé chemické látky sa vo zvýšenej miere nachádzajú v Hodrušskom potoku, tak tieto látky vstupujú do pôdy, čím vzniká mobilita prvkov v životnom prostredí a môže nepriaznivo ovplyvniť životné prostredie a zdravie ľudí. Nebolo by vhodné pozorovať vplyv na kvalitu vôd aj v studniach nachádzajúcich*

na bezprostredne pod samotným odkaliskom, alebo aj samotnú kvalitu pôdy v okolí odkaliska?“

Stanovisko zaslala aj spoločnosť Rudné bane, štátny podnik, so sídlom Havranské 11, 974 32 Banská Bystrica, a to listom zo dňa 09. 03. 2021, v ktorom uvádza, že neboli ako účastník konania informovaní o všetkých podkladoch a navrhovateľ sa vo svojom vyjadrení *„zo dňa 23.4.2020 opiera o dokumenty, ktoré neboli súčasťou pôvodnej dokumentácie k posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ" síce doložil vyjadrenie štátneho podniku Vodohospodárska výstavba, ktoré objasňuje problematiku technických a stabilitných parametrov hrádze, avšak chýba transparentný výpočet navyšovaného objemu odkaliska odborne spôsobilou osobou. Prikláňame sa k názoru Inštitútu pre skúmanie verejného záujmu, ktorý poukazuje na problematický údaj o navýšení objemu. Vzhľadom na prezentované fakty považujeme za nedostatočne preukázané, že pri navýšení hrádze na kótu 363 m.n.m bude objem odkaliska navýšený o 186 000 m3 -- t.j. že navýšením hrádze nedôjde k prekročeniu hranice 250 000 m3 , ktorá je z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie hranicou pre povinné posudzovanie podľa 518 ods. I pís. d) zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.*

„Žiadateľ" v dokumentácii („Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti: Vodná stavba ODKALISKA HODRUŠA-HÁMRE Využite kapacity odkaliska” z marca 2017) na str. 4 uvádza plochu odkaliska 112 512 rn2, ktorá bude po zvýšení hrádze zväčšená o 13 610 m2 Na str 6. toho istého dokumentu je uvedená výmera odkaliska 5,036 ha. Výška navýšenia hrádze je vo viacerých dokumentoch uvádzaná 9 m z čoho plynú dôvodné pochybnosti o deklarovanom navyšovanom objeme 186 000m3 a to aj pri zahrnutí menšej výmery (5,036 ha) do výpočtu. Je pravdou, že navyšovaný objem má tvar zrezaného kužeľa avšak ide o kužeľ" rozšírený smerom nahor čiže objem smerom nahor narastá a nie naopak. Z uvedeného dôvodu žiadame pre odstránenie pochybností o navyšovanom objeme doložiť" výpočet objemu odborne spôsobilou osobou, nakoľko dokument na ktorý sa žiadateľ" odvoláva tento výpočet neobsahuje.“

Uvádza, že nesúhlasí *„s argumentom, že preklasifikácia odkaliska do „kategórie A” a následná tvorba finančnej rezervy na jeho rekultiváciu je požiadavkou nadzákonnou. Podľa 54 ods. 12 zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „Príslušný orgán zaradí úložisko do kategórie A do troch mesiacov od doručenia žiadosti podľa odseku IO, ak*

a) na základe hodnotenia rizika, najmä s prihliadnutím na súčasnú a plánovanú veľkosť" úložiska, jeho umiestnenie a vplyv na životné prostredie, môže zlyhanie alebo nesprávne prevádzkovanie úložiska, najmä zrútenie alebo zosuv odvalu, prerazenie hrádze, viest' k závažnej havárii,

Odkalisko je v súčasnosti v zmysle vyhlášky č. 119/2016 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výkone odborného technicko-bezpečnostného dohľadu nad vodnými stavbami a o výkone technickobezpečnostného dozoru klasifikované ako odkalisko II. kategórie, čo znamená že prípadné zlyhanie hrádzového systému odkaliska by mohlo spôsobiť" škody vo rozmedzí od 18 mil. EUR do 120 mil. EUR (v závislosti od presného vyčíslenia rizikového faktora— I bod 120 000 EUR interval pre II. kategóriu 150 1 000 bodov), čo by podľa nášho názoru malo byt' klasifikované ako potenciálne riziko ktoré v prípade, že by sa zhmotnilo mohlo viesť k závažnej havárii.

Naviac, navýšenie hrádzového systému a objemu uloženého odpadu po spracovaní zlatých rúd bude veľmi pravdepodobne predstavovať" aj zvýšené riziko oproti súčasnému stavu čo bude mat' za následok zvýšenie rizikového faktora v zmysle ustanovení citovanej

vyhlášky. V tejto súvislosti žiadame v konaní o posudzovanie vplyvov na životné prostredie doložiť výpočet rizikového faktora pre odkalisko po ukončení výstavby na kótu 363 m.n.m v zmysle §3 ods. 2 pís d) vyhlášky č. 119/2016 Z. z.“.

Ďalej uvádza, že trvá *„na požiadavke aby bol posudzovaný variant ukladania odpadu vo vydobytých priestoroch resp. kombinácia ukladania odpadu na odkalisku a vo vydobytých priestoroch za účelom minimalizácie tvorby odpadov v súlade s §3 ods. 3 zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu.*

Ďalej podotýka, že *„iba samotné opomenutie Rudných baní, š.p. v prvostupňovom konaní ako majiteľa pozemku pod odkaliskom je dôvodom na zrušenie prvostupňového rozhodnutia a na vrátenie konania na opätovné prerokovanie na prvom stupni.“*

Listom zo dňa 01. 03. 2020 zaslal svoje stanovisko podávateľ rozkladu č. 1, v ktorom sa vyjadruje k jednotlivým bodom predchádzajúcich stanovísk a trvá na dôvodoch uvedených vo svojom rozklade.

Listom č. 4050/2021-1.1, 14525/2021zo dňa 18. 03. 2021 odvolací orgán v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku zaslal účastníkom konania oznámenie, že zhromaždil rozhodujúce podklady na rozhodnutie a že majú právo sa s podkladmi oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie do 10 pracovných dní od doručenia tohto oznámenia.

Listom zo dňa 23. 04. 2021 zaslal svoje stanovisko navrhovateľ.

Ďalej listom zo dňa 10. 07. 2021 podávateľ rozkladu č. 1 doručil stanovisko, v ktorom žiada o doručenie stanoviska ŠGÚDŠ a uvádza, že zotrváva *„na všetkých našich doterajších vyjadreniach a žiadostiach a žiadame, aby rozhodnutie o vydaní záverečného stanoviska č. 266/2020-1.7/ss (8231/2020) bolo zrušené*“. V tejto súvislosti odvolací orgán uvádza, že predmetné stanovisko bolo podávateľovi rozkladu č.1 doručené prostredníctvom elektronickej zásielky, Upovedomenia o podkladoch rozhodnutia č. 4050/2021-1.1, 14525/2021 zo dňa 18. 03. 2021, ktorú podľa elektronickej doručenky prevzal dňa 06. 04. 2021.

Po preskúmaní záverečného stanoviska ministerstva, predloženého spisového materiálu a všetkých doručených stanovísk v tejto veci **odvolací orgán zaujal nasledovné stanovisko.**

K námietke podávateľa rozkladu č. 2 ohľadom porušenia jeho práva na informácie o životnom prostredí, ktoré mu neboli doručené požadovaným spôsobom, uvádza odvolací orgán, že oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo v súlade s § 29 ods. 6 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. zverejnené a verejnosti dostupné na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a zároveň bolo dostupné prostredníctvom zverejnenia dotknutou obcou, v súlade s § 29 ods. 8 zákona č. 24/2006 Z. z.

V zmysle § 23 správneho poriadku právo nazerať do spisov je procesným prejavom práva na prístup k informáciám v správnom konaní, a to k informáciám, ktoré obsahuje administratívny spis. Je teda na účastníkoch konania, aby využili svoje právo nahliadnuť do spisu a oboznámili sa s podkladmi, prípadne aby požiadali pri nahliadnutí do spisu o poskytnutie kópie dokumentu zo spisu. Podľa názoru odvolacieho orgánu teda ministerstvo postupovalo v súlade s § 23 správneho poriadku, v zmysle ktorého je právo nazerania do spisu procesným prejavom práva účastníka konania na prístup k informáciám v správnom konaní. Z uvedeného vyplýva, že ministerstvo nemá povinnosť zasielať účastníkom konania podklady pre rozhodnutie a odvolací orgán má za to, že nevyhovením žiadosti podávateľa rozkladu nedošlo k porušeniu základných zásad správneho konania.

Informácie o životnom prostredí, vrátane predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti, boli uvedené v zámere navrhovanej činnosti, ktoré bolo v súlade s ustanovením § 29 ods. 6 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. zverejnené a verejnosti dostupné na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

K námietke podávateľa rozkladu č. 2 obsahujúcej požiadavku vykonania konzultácií uvádza odvolací orgán nasledovné. Z administratívneho spisu je zrejmé, že ministerstvo verejnosti umožnilo vykonať písomné konzultácie v súlade s § 24 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z., t. j. vo forme možnosti zasielať odôvodnené písomné stanoviská. Odvolací orgán má za to, že ministerstvo postupovalo v súlade so zásadou písomnosti správneho konania. V zmysle ust. § 21 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Odvolací orgán uvádza, že zo zákona č. 24/2006 Z. z. nevyplýva správnemu orgánu povinnosť nariadiť ústne pojednávanie, preto je na zvážení správneho orgánu, či vzhľadom na povahu veci je potrebné nariadiť ústne pojednávanie. Odvolací orgán ďalej poukazuje na to, že podávateľ rozkladu neuviedol žiadne relevantné tvrdenie, ktoré by odôvodňovalo potrebu nariadiť ústne pojednávanie, z ktorého by vyplývala nedostatočnosť písomných konzultácií. Taktiež odvolací orgán upozorňuje na skutočnosť, že vznikom mimoriadnej situácie z dôvodu ohrozenia verejného zdravia II. stupňa, ktorú vyhlásila Vláda Slovenskej republiky podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a opatrením vydaným Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosného ochorenia COVID-19 bolo vykonávanie ústnych konzultácií a pojednávaní obmedzené.

Odvolací orgán má za to, že podávateľ rozkladu mal možnosť oboznámiť sa s podkladmi zhromaždenými v rámci vykonaného dokazovania a vyjadriť sa k nim. V tejto súvislosti odvolací orgán zastáva názor, že v uvedenom konaní bolo podávateľovi rozkladu umožnené vyjadriť svoj názor k predmetu konania prostredníctvom zaslania odôvodneného písomného stanoviska podľa § 24 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. v súlade so zásadou písomnosti správneho konania. Podávateľ rozkladu túto možnosť aj využil.

Odvolací orgán sa stotožňuje s námietkami podávateľa rozkladu č. 1 ohľadom nezabezpečenia vysokej ochrany životného prostredia, a námietky vo všetkých bodoch podaného rozkladu považuje za dôvodné.

Vyhodnotenie vplyvov nepovažuje odvolací orgán za dostatočné a má za to, že zo strany ministerstva nebol dostatočne zistený skutkový stav. Ako uvádza podávateľ rozkladu č. 1, navrhovateľ v dokumentácii oznámenia o zmene navrhovanej činnosti *„Vodná stavba ODKALISKA HODRUŠA-HÁMRE Využite kapacity odkaliska" z marca 2017 na str. 4 uvádza plochu odkaliska 112 512 m2, ktorá bude po zvýšení hrádze zväčšená o 13 610 m2 Na str 6. toho istého dokumentu je uvedená výmera odkaliska 5,036 ha. Výška navýšenia hrádze je vo viacerých dokumentoch uvádzaná 9 m."* Odvolací orgán sa stotožňuje s názorom podávateľa rozkladu č. 1, že z uvedeného plynú dôvodné pochybnosti o deklarovanom navyšovanom objeme 186 000m3 a to aj pri zahrnutí menšej výmery (5,036 ha) do výpočtu.

Odvolací orgán sa stotožňuje so stanoviskom ŠGÚDŠ, podľa ktorého „v *zmysle zákona č. 514/2008 o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov je potrebné aj pri zmene úložiska uvádzať" v primeranom rozsahu opis vlastností ťažobného odpadu, ktorý má obsahovať" okrem iného aj „Opis očakávaných fyzikálnych a chemických vlastností ťažobného odpadu, ktorý má byt' krátkodobo alebo dlhodobo ukladaný na úložisko, najmä údaje o jeho stabilite za miestnych atmosférických meteorologických podmienok na zemskom povrchu, berúc do úvahy druh ťaženého nerastu a povahu nadložných a podložných hornín a hlušiny, ktoré sa premiestňujú a ukladajú na úložisko počas banskej*

činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom. ". Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že ak navrhovateľ" neuviedol v podkladoch potrebné údaje, je potrebné ich doplniť.

Ďalej odvolací orgán upozorňuje na stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica č. OU-BB-OSZP1-2021/003496-004 zo dňa 02. 02. 2021 a stotožňuje sa s požiadavkou riadneho splnenia požiadaviek rozsahu hodnotenia, konkrétne požiadavky *„2.2.2. Vyhodnotiť vplyv odkaliska s ohľadom na krajinársky charakter daného územia a lokalitám európskeho významu“* a taktiež *„2.2.6. Navrhnúť spôsob monitorovania jednotlivých zložiek životného prostredia“*. Odvolací orgán má za to, že nie je možné, aby splnenie predmetnej požiadavky ministerstvo v rámci napadnutého záverečného stanoviska presunulo na povoľovací orgán vrátane *„rozsahu a lehoty sledovania a vyhodnocovania vplyvov“*. Odvolací orgán pritom upozorňuje na skutočnosť, že predmetné podmienky neboli spracované v správe o hodnotení ani v záverečnom stanovisku.

Odvolací orgán sa stotožňuje so stanoviskom Okresného úradu Banská Bystrica. Vzhľadom na vyššie uvedené nezrovnalosti v charakteristike činnosti (kapacita odkaliska bude vyššia cca o 330 %), je ju potrebné opätovne posúdiť na základe skutočných parametrov navrhovanej činnosti.

V rámci nového prejednania si ministerstvo zaobstará a vyhodnotí podklady pre odstránenie pochybností o navyšovanom objeme a to najmä doloženie výpočtu objemu odborne spôsobilou osobou, nakoľko dokument, na ktorý sa navrhovateľ odvoláva, tento výpočet neobsahuje.

Ďalej v rámci nového prejednania ministerstvo v záujme zistenia skutkového stavu zabezpečí posúdenie vplyvov zmeny navrhovanej činnosti vzhľadom na súčasný stav povrchovej vody v dotknutom území a skutočnosť, že k činnosti relevantné chemické látky sa vo zvýšenej miere nachádzajú vo vodách a v kaloch v Hodrušskom potoku a vyhodnotí zraniteľnosť/únosnosť tejto zložky životného prostredia voči vplyvom zmeny navrhovanej činnosti, na životné prostredie, predovšetkým s ohľadom na zdravie obyvateľov a kvalitu vôd.

Ďalej v rámci nového prejednania ministerstvo požiada navrhovateľa o doplnenie všetkých relevantných údajov a informácií v zmysle doručených požiadaviek rozkladu č.1 tak, aby mohlo úplne a správne zistiť skutkový stav a vyhodnotiť komplexne vplyv navrhovanej činnosti na životné prostriedie.

Vyššie uvedené pochybenia majú za následok nezákonnosť záverečného stanoviska, nakoľko bolo vydané predčasne na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu. Z uvedeného dôvodu je potrebné napadnuté záverečné stanovisko zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému správnemu orgánu na nové prejednanie a opätovné rozhodnutie vo veci. Úplne a správne zistený skutkový stav je rozhodujúci aj pre právne posúdenie danej veci, na základe čoho správny orgán v novom konaní rozhodne.

Na základe vyššie uvedeného, po preskúmaní rozkladmi napadnutého záverečného stanoviska a príslušnej spisovej dokumentácie a s prihliadnutím na stanovisko osobitnej komisie konštatujem, že v uvedenej veci bolo potrebné rozhodnúť tak, ako sa uvádza vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu sa v zmysle § 61 ods. 2 správneho poriadku nemožno odvolať. Toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

Ján Budaj
minister životného prostredia
Slovenskej republiky

Doručuje sa:

1. RNDr. Zuzana Dvořáková Lišková, PhD., Juhočeská univerzita v Českých Budejoviciach, Katedra regionálneho manažmentu, Studentská 13, 370 05 České Budejovice

2. Ján Tomaškovič, č. 132, 966 61 Hodruša Hámre

3. Ing. Oliver Beťko, č. 806, 966 61 Hodruša Hámre

4. Milan Tomašovič, č. 133, 966 61 Hodruša Hámre

5. Združenie domových samospráv, P.O.BOX 218, 850 00 Bratislava

6. INECO, s.r.o., Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica

7. Obec Hodruša - Hámre, Dolné Hámre č. 185, 966 61 Hodruša-Hámre

8. Inštitút pre skúmanie verejného záujmu, so sídlom Dunajská 7114/15 81108 Bratislava

9. Rudné bane, štátny podnik, Havranské 11, 974 32 Banská Bystrica

Na vedomie:

9. Úrad banskobystrického samosprávneho kraja, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

10. Obvodný banský úrad Banská Bystrica, ul. 9. mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica

11. Okresný úrad Žarnovica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Bystrická 53, 966 81 Žarnovica

12. Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie v sídle kraja, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica

13. Okresný úrad Žiar nad Hronom, Odbor pozemkový a lesný, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom

14. Okresný úrad Žarnovica, Odbor krízového riadenia, Bystrická 53, 966 81 Žarnovica

15. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Žiari nad Hronom, Cyrila a Metoda 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom

16. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Žiar nad Hronom, Ul. SNP 127, 96501 Žiar nad Hronom

17. Obvodný banský úrad Banská Bystrica, ul. 9. mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica

18. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia vôd, TU

19. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU

20. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva, Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, TU